

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา  
ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ  
ไว้ดังนี้

#### สรุปผลการวิจัย

##### 1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี  
ยะลา และสตูล ของครูผู้สอนและผู้บริหาร

1.2 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด  
ปัตตานี ยะลา และสตูล ของครูผู้สอนและผู้บริหาร

1.3 เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมใน  
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ของครูผู้สอนและผู้บริหาร

##### 2. วิธีดำเนินการวิจัย

###### 2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร การวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนใน  
โรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล จำนวน 29 โรงเรียน ผู้บริหารประกอบด้วย  
ผู้อำนวยการ, ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 81 คน และครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้  
จำนวน 1,195 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ได้มาโดยการ  
เจาะจง โรงเรียนละ 1 คน ได้ผู้บริหาร จำนวน 29 คน

2.1.2.2 ครูผู้สอน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากครูกลุ่มสาระการเรียนรู้  
กลุ่มละ 1 คน ได้ครู จำนวน 232 คน

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามครูผู้สอนนักเรียนเรียนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพทั่วไปของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

3.1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

3.1.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ โดยเลือกตอบตามระดับความเป็นจริง แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของตาราง โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังต่อไปนี้

ระดับของปัญหาการจัดการเรียนร่วม

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

3.1.4 แบบสอบถามแบบปลายเปิดแบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ของครูผู้สอน จำนวน 4 ด้าน

3.2 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพและปัญหารวมทั้งข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล จำนวน 4 ด้าน

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิการจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งเอกสาร หนังสือ รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาสภาพปัจจุบันจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มโรงเรียนในจังหวัดยะลา จำนวน 2 โรงเรียน จากจังหวัดปัตตานีจำนวน 2 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 4 โรงเรียน โดยการสอบถามถึงหัวข้อปัญหาที่พบจากการสอนและการดูแลนักเรียนในปกครองเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบสอบถามต่อกลุ่มตัวอย่าง

3. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาเพื่อนำมาปรับปรุง

4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้คะแนนดังนี้ หากสอดคล้องตามเนื้อหาให้คะแนน 1 ไม่สอดคล้องให้คะแนน -1 และไม่แน่ใจให้คะแนน 0 แล้วนำไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เลือกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปเพื่อนำไปใช้และนำข้อเสนอมาแก้ไขปรับปรุงให้เครื่องมือมีคุณภาพยิ่งขึ้น

5. นำเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาตามเกณฑ์ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนนักเรียนทำการเรียนร่วมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า 0.89

6. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วมาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ความสมบูรณ์มากที่สุดก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

#### 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดยะลา ปัตตานี และสตูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลในการวิจัย

4.2 ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 29 โรงเรียน (รายละเอียดตาม ผผนวก ก) หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน

4.3 แบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยประสานไปยังผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมทั้งดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตกค้างอีกครั้งหนึ่ง

4.4 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

#### 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ได้รับคืนมาทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลผลหาค่าทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for Windows ดังต่อไปนี้

5.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะผู้ตอบ หาความถี่ ร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

5.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่หาค่าความถี่ ร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

5.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	ปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับน้อยที่สุด

5.4 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Question) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.5 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้บริหารกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาสรุป

## 6. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.4 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 29.6 ตามลำดับ

2. กลุ่มสาระที่สอน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สอนกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษาและกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 13.3 รองลงมาสอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระภาษาไทย กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระศิลปศึกษาและกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 12.8 ร้อยละ 12.0 ร้อยละ 11.5 ร้อยละ 11.0 ตามลำดับ

3. ประสบการณ์การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม ร้อยละ 68.3 และผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม ร้อยละ 31.7 ตามลำดับ

4. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนการเรียนร่วม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนการเรียนร่วมมาแล้วน้อยกว่า 6 ปี ร้อยละ 81.7 รองลงมาปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนการเรียนร่วมมาแล้ว 6-10 ปี 21 ปีขึ้นไป 11-15 ปี และ 16-20 ปี ร้อยละ 9.6 ร้อยละ 3.7 ร้อยละ 2.7 และร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

5. ขนาดโรงเรียนที่ครูผู้สอนการเรียนร่วมปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 48.2 รองลงมาปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ร้อยละ 30.7 และร้อยละ 21.1 ตามลำดับ

6. ประเภทนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีนักเรียนบกพร่องทางร่างกาย ร้อยละ 22.9 รองลงมาปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีนักเรียนบกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางภาษา/หู บกพร่องทางสายตา บกพร่องทางพฤติกรรม/อารมณ์ บกพร่องทางการได้ยิน เด็กออทิสติก และพิการซ้อน ร้อยละ 17.2 ร้อยละ 14.7 ร้อยละ 13.4 ร้อยละ 12.1 ร้อยละ 9.5 ร้อยละ 5.5 ร้อยละ 4.1 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

7. ระดับพื้นที่ที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ระดับอำเภอ ร้อยละ 83.5 และปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ระดับจังหวัด ร้อยละ 16.5 ตามลำดับ

8. จังหวัดที่ปฏิบัติหน้าที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดปัตตานี ร้อยละ 46.8 รองลงมาปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสตูลและจังหวัดยะลา ร้อยละ 29.3 และร้อยละ 23.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของครูผู้สอน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านงบประมาณ ตามทัศนะครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามทัศนะครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนเรียนร่วม และการแนะแนว มีดังนี้

1.1 การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าครูผู้สอนการเรียนร่วมมีการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบเต็มเวลา ร้อยละ 89.9 รองลงมาเห็นว่าครูผู้สอนการเรียนร่วมมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค การสอนที่เกิดโอกาสให้นักเรียนเรียนร่วมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน มีการใช้เนื้อหาการเรียน ชิดหุ่นตามสภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนจัดการสอนซ่อมเสริมให้เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับประเภทของนักเรียนที่มีความต้องการ ครูที่สอนชั้น เรียนร่วมมีการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบเรียนร่วม บางเวลา ร้อยละ 50.4 ร้อยละ 33.9 ร้อยละ 19.2 ร้อยละ 13.3 และร้อยละ 9.1 ตามลำดับ

1.2 การวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าครูผู้สอนการเรียนร่วมมีการวัดผลสอดคล้องกับจุดประสงค์กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ร้อยละ 79.3 รองลงมาเห็นว่าภายหลังการประเมินผลระหว่างนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ได้รับการสอนซ่อมเสริม มีการวัดผลก่อนเรียนเพื่อจำแนกเด็กเข้าชั้นเรียน การวัดและประเมินผล นักเรียนเรียนร่วมประเมินจากการพัฒนาการ มีการวัดและประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมมีเกณฑ์ การประเมินเฉพาะ มีการวัดและประเมินผลนักเรียนประเมินตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล มีการวัดและประเมินผลแยกกลุ่มนักเรียนปกติ และนักเรียนเรียนร่วมออกจากกัน ร้อยละ 52.7 ร้อยละ 51.4 ร้อยละ 31.6 ร้อยละ 15.1 ร้อยละ 11.0 และร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

1.3 การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนเรียนร่วม ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัด ปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนเรียนร่วมเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ร้อยละ 84.8 รองลงมาเห็นว่านักเรียนเรียนร่วมเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาภายในของสถานศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันปิยมหาราช เป็นต้น เข้าร่วมการอบรมประจำสัปดาห์ เข้าร่วมการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมหรือประเพณีของท้องถิ่น การเข้ารับบริการ ตรวจสุขภาพประจำปีของโรงเรียน ร้อยละ 77.0 ร้อยละ 76.6 ร้อยละ 72.4 ร้อยละ 72.0 ร้อยละ 71.6 และร้อยละ 63.8 ตามลำดับ

1.4 การแนะแนว ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนจัดครูแนะแนวออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเรียนร่วม ร้อยละ 60.5 รองลงมาเห็นว่ามีการ แนะแนวในการประกอบอาชีพแก่นักเรียนเรียนร่วม มีการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อที่เหมาะสม กับความต้องการเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนเรียนร่วม โรงเรียนแนะนำทางเลือกแก่ ผู้ปกครองนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องเกินขีดความสามารถในการเรียนร่วม มีการแนะแนว การเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนร่วมเข้าเรียนในชั้น

มัธยม มีการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับความพิการ มีการแนะแนวโดยบุคคลที่มีความต้องการพิเศษให้แก่นักเรียนเรียนร่วม ร้อยละ 50.4 ร้อยละ 44.5 ร้อยละ 38.5 ร้อยละ 35.3 ร้อยละ 15.6 และร้อยละ 8.7 ตามลำดับ

2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ของครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล เกี่ยวกับผู้บริหารและครูผู้สอน มีดังนี้

2.1 ผู้บริหาร ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูลส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนร่วม ร้อยละ 72.0 รองลงมาเห็นว่าผู้บริหารสนองนโยบายการศึกษา โดยการรับนักเรียนเรียนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่ครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลโดยเฉพาะ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเรื่องการสอนนักเรียนเรียนร่วม ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้บริหารจัดบุคลากรที่มีความรู้เรื่องการเรียนร่วมมาดูแลโดยเฉพาะ ผู้บริหารประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนครูเดินสอน ร้อยละ 59.1 ร้อยละ 55.5 ร้อยละ 45.4 ร้อยละ 27.0 ร้อยละ 16.0 และร้อยละ 11.0 ตามลำดับ

2.2 ครูผู้สอน ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าครูผู้สอนเข้าใจหลักจิตวิทยาของนักเรียนเรียนร่วมและเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมซักถามและแสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกับนักเรียนปกติ ร้อยละ 60.0 รองลงมาเห็นว่าครูผู้สอนเลือกวิธีการสอนได้เหมาะสมกับประเภทของนักเรียนเรียนร่วม ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการในการสอนเด็กเรียนร่วม ครูผู้สอนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนเรียนร่วมแต่ละประเภท ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเรื่องการสอนนักเรียนเรียนร่วมทุกครั้งที่โรงเรียนส่งรายชื่อเข้าอบรม ครูผู้สอนทำแผนการสอนเฉพาะบุคคลในชั้นเรียนร่วมเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ร้อยละ 39.9 ร้อยละ 39.0 ร้อยละ 31.1 และร้อยละ 16.9 ตามลำดับ

3. ด้านสิ่งแวดล้อม ตามทัศนะครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล เกี่ยวกับสภาพของอาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก มีดังนี้

3.1 สภาพของอาคารเรียน ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าอาคารเรียนอยู่ในสภาพดีเหมาะแก่การใช้ในการเรียนการสอน ร้อยละ 90.8 รองลงมาเห็นว่าอาคารเรียนมีความสะดวกและปลอดภัยกับนักเรียนเรียนร่วม

อาคารเรียนมีความสะอาดและเป็นระเบียบ อาคารเรียนมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนเรียนร่วม อาคารเรียนมีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนเรียนร่วม อาคารที่ใช้ในการเรียนการสอนของนักเรียนเรียนร่วมเหมาะสมกับประเภทของความพิการ อาคารเรียนมีความไม่สะอาดและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและอื่นๆ ร้อยละ 62.4 ร้อยละ 59.1 ร้อยละ 49.5 ร้อยละ 14.6 ร้อยละ 11.4 และ ร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

3.2 สิ่งอำนวยความสะดวก ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนการเรียนร่วมมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนเรียนร่วม ร้อยละ 27.0 รองลงมาโรงเรียนจัดการเรียนร่วมมีทางเดินภายในอาคารมีราวบันไดสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกาย โรงเรียนจัดการเรียนร่วมมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนตรงกับประเภทของนักเรียนเรียนร่วม โรงเรียนจัดการเรียนร่วมมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนเรียนร่วมภายในห้องน้ำห้องส้วม โรงเรียนจัดการเรียนร่วมมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ โรงเรียนการเรียนร่วมมีทางลาดเอียงเพื่อขึ้นอาคารเรียนแก่นักเรียนที่บกพร่องทางร่างกายที่ต้องใช้เก้าอี้ล้อเข็น โรงเรียนการเรียนร่วมมีห้องกิจกรรมบำบัดสำหรับผู้บกพร่องทุกประเภทและโรงเรียนการเรียนร่วมมีห้องกายภาพบำบัดสำหรับผู้บกพร่องทางประเภท ร้อยละ 22.0 ร้อยละ 12.3 ร้อยละ 3.6 ร้อยละ 1.8 และร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

4. ด้านงบประมาณ ของครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล เกี่ยวกับหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณและความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับ มีดังนี้

4.1 หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนจัดการเรียนร่วมที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ร้อยละ 95.4 รองลงมาเห็นว่าได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์การหรือหน่วยของเอกชน ได้รับงบประมาณจากสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียน จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 41.7 ร้อยละ 33.4 ร้อยละ 32.1 ตามลำดับ

4.2 ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับ ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนจัดการเรียนร่วมได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทุกหน่วยงานที่ไม่เพียงพอ คือ

4.2.1 ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูลส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนจัดการเรียนร่วมได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 33.5 เห็นว่าได้รับการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ ร้อยละ 5.5 เห็นว่าได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพียงพอ



4.2.2 ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูลส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนจัดการเรียนร่วมได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การหรือหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 37.6 เห็นว่าได้รับการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ ร้อยละ 4.1 เห็นว่าได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ

4.2.3 ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่ เห็นว่าโรงเรียนจัดการเรียนร่วมได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสมาคมผู้ปกครองและครู ร้อยละ 30.7 เห็นว่าได้รับการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ ร้อยละ 2.7 เห็นว่าได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ

4.2.4 ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูลส่วนใหญ่ เห็นว่า โรงเรียนจัดการเรียนร่วมได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ ร้อยละ 29.3 และเห็นว่าการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ ร้อยละ 2.7

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา  
ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณ ของครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการที่มีเนื้อหามาก เวลาไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียน มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนไม่ค่อยสนใจเรียน ขาดความรับผิดชอบ มีการรับรู้และไม่มีความกระตือรือร้น เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด 3.43 เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนของนักเรียนเรียนร่วมที่กำหนดไว้ใน รบ. 3 รองลงมา คือ หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนร่วมเป็นหลักสูตรปกติ 3.36 ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการวัดและประเมินผลนักเรียนเรียนร่วมสั้นเปลืองงบประมาณมากกว่าเด็กปกติ 2.31 ค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 3.01

2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนและบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนและการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนเรียนร่วม รองลงมา คือ ขาดบุคลากรที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด 3.18 ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้

ของนักเรียนเรียนร่วม รองลงมา คือ ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 3.10 ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคัดแยกประเภทนักเรียนเรียนร่วมที่มีความต้องการพิเศษโดยนักจิตวิทยา 2.89 ค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 3.02

3. ด้านสิ่งแวดล้อม ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่ เห็นว่าการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนขาดความพร้อม เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม สำหรับนักเรียนเรียนร่วม มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียนเรียนร่วม เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด 2.88 โรงเรียนจัดเตรียมสื่อเพียงพอและตรงตามประเภทของนักเรียนเรียนร่วม รองลงมา คือ การบริการของโรงเรียนเกี่ยวกับกายภาพบำบัด 2.81 ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สื่อและอุปกรณ์การเรียนเพียงพอกับนักเรียนเรียนร่วม 2.54 ค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 2.74

4. ด้านงบประมาณ ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่ เห็นว่า โรงเรียนขาดงบประมาณที่ควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนอยู่มาก รองลงมา คือ ครูไม่ทราบแน่ชัดว่า โรงเรียนได้รับงบประมาณเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด 2.92 งบประมาณในการก่อสร้างอาคารเพื่อการฟื้นฟูและกายภาพบำบัด รองลงมา คือ งบประมาณในการประเมินผลนักเรียนเรียนร่วม 2.90 ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการผลิตสื่อการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วม 2.67 ค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 2.84

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาของครูผู้สอน  
ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณ ของครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกับโรงเรียนจัดประชุมและอบรมให้ครูผู้สอนเข้าใจแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนเรียนร่วม รองลงมา คือ โรงเรียนควรให้ครูผู้สอนพยายามทำความเข้าใจและต้องเสียสละเวลาในการสอนนักเรียนเรียนร่วมให้มากขึ้น
2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัด

ปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนควรส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมและมีครูผู้สอนที่มีความชำนาญด้านการศึกษาพิเศษอยู่ในสถานศึกษาทุกแห่ง รองลงมา คือผู้บริหาร ควรชี้แนะให้ครูทุกคนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการเรียนร่วม

3. ด้านสิ่งแวดล้อม ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนควรจัดแยกอาคารเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ให้โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนร่วม รองลงมา คือ โรงเรียนควรจัดทำและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยต่อนักเรียนเรียนร่วม

4. ด้านงบประมาณ ครูผู้สอนการเรียนร่วมในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ส่วนใหญ่เห็นว่า ภาครัฐและภาคเอกชนควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณแก่โรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนร่วมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รองลงมา คือ ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนร่วมควรจัดสรรงบประมาณให้กับทางโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อม และงบประมาณ ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียนร่วม ผลการวิจัย พบว่า

#### 1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ก. การจัดการเรียนการสอนจัดให้นักเรียนเรียนร่วมกับนักเรียนปกติเรียนแบบเต็มเวลา แต่การทำกิจกรรมจะดูความสามารถของนักเรียน เนื่องจากความพิการของนักเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ หรือเป็นกิจกรรมที่ยากไม่เหมาะกับสภาพทางสรีระของนักเรียน จะให้แยกสอน โดยครูผู้สอนยึดหยุ่นตามความเหมาะสม มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือการจัดการเรียนการสอนเหมือนเด็กปกติทั่วไป แต่จะยึดหยุ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเกณฑ์การประเมินในบางราย ประกอบกับทางโรงเรียนมีนักเรียนเรียนร่วมจำนวนน้อยและความบกพร่องไม่รุนแรง พฤติกรรมไม่แตกต่างจากเด็กทั่วไป จัดครูประจำวิชาสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเรียนร่วมทุกคนที่มีอยู่ในโรงเรียน เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและบุคลากรในโรงเรียน

ข. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนใช้แบบเดียวกับนักเรียนทั่วไป แต่จะประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริง โดยครูประจำวิชาปรับลดเกณฑ์การประเมินตามศักยภาพ ใช้แบบวัดผลการเรียนเฉพาะของนักเรียนโดยยึดตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้และตั้งเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

ค. จัดการแนะแนว โดยให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและนักเรียนเรียนร่วมให้ยอมรับสภาพความเป็นจริง ทำความเข้าใจกับนักเรียนปกติให้ยอมรับความสามารถ มากกว่าความบกพร่อง ซึ่งแนวทางปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในสังคมและจัดเวลาเพื่อการแนะแนวแก่นักเรียนเรียนร่วม และให้คำปรึกษาแก้ปัญหาและช่วยเหลือตามความจำเป็น รองลงมา คือจัดแนะแนวและให้การดูแลเป็นพิเศษ โดยครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาที่ผ่านการอบรมการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเรียนร่วม เพื่อให้กำลังใจและสร้างแรงกระตุ้นให้เห็นคุณค่าของตนเองในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูวิชาการและครูแนะแนว มีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการเรียนของนักเรียนเรียนร่วม มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ปกครอง ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้านและสาธารณชน ให้ความสำคัญกับทางโรงเรียนเพื่อช่วยให้พัฒนาการของนักเรียนเรียนร่วมดีขึ้น

3. ด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดสภาพแวดล้อมปกติทั่วไป เนื่องจากนักเรียนเรียนร่วมมีจำนวนน้อย นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ อาคารเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วมใช้ร่วมกัน โรงเรียนใช้ห้องเรียนสำหรับจัดกิจกรรม มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องกิจกรรมนันทนาการ คอมพิวเตอร์ ช่วยสอนหนึ่งเครื่อง อาคารเรียนพลศึกษาและบริเวณโรงเรียนที่ร่มรื่น มีม้านั่งได้ต้นไม้เพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งโรงเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษาเพราะ โรงเรียนก่อตั้งมานาน

4. ด้านงบประมาณ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา งบประมาณที่ได้รับเป็นงบประมาณปกติไม่เคยได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการเรียนร่วม มีความถี่ที่สุด รองลงมา คือ ได้รับการจัดสรรในรูปของพัสดุซึ่งต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณ ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนร่วม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนมีนักเรียนจำนวนมากและเน้นที่นักเรียนปกติ ทำให้ นักเรียนพิการได้รับการดูแลค่อนข้างน้อย มีความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ ขณะที่ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่ได้เน้นนักเรียนเรียนร่วมและนักเรียนปกติต้องตระหนักว่าต้องเรียนรู้ทักษะวิชาการและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยที่นักเรียนเรียนร่วมสามารถดูแลตัวเองได้ตามศักยภาพ ไม่ต้องเป็นภาระของผู้ใด

2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการเรียนร่วม ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วม ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิทธิและโอกาสของนักเรียนที่พึงจะได้รับตามกฎหมาย มีความถนัดมากที่สุด รองลงมา คือ ครูผู้สอนมักทำตามนโยบาย ตามกระแสชาตความรัก ความเข้าใจอย่างแท้จริงของการเรียนร่วม ต้องมีการกำกับติดตามประเมินผล
3. ด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจัดการเรียนร่วมขาดความพร้อมของอาคารเรียน ห้องเรียน สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ทางลาดภายใน ภายนอกอาคาร ทางเชื่อม อุปกรณ์ต่างๆ ห้องเสริมวิชาการและบริการอื่นๆ ทางการศึกษาที่เหมาะสมกับประเภทความบกพร่องของนักเรียนเรียนร่วม มีความถนัดมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีห้องเรียนแบบเดินเรียน ทำให้ไม่เดือดร้อนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
4. ด้านงบประมาณ โรงเรียนจัดการเรียนร่วมโรงเรียนมีนักเรียนที่มีความบกพร่องไม่รุนแรงจึงไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีความถนัดมากที่สุด รองลงมา คือ โรงเรียนขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์สำหรับนักเรียนเรียนร่วมโดยเฉพาะ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านงบประมาณ ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะจัดการเรียนร่วม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม มีความถนัดมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนร่วมและโรงเรียนควรมีผู้รับผิดชอบการเรียนร่วมโดยตรงและมีค่าตอบแทนเล็กน้อยๆ
2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่จัดการเรียนร่วม หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาและเด็กพิการควรจัดการอบรมให้ความรู้พื้นฐานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมทุกระดับเรื่องการจัดกิจกรรม การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนการสอนเฉพาะบุคคล มีความถนัดมากที่สุด รองลงมา คือบุคลากรในสถานศึกษาทั้งหมดจะต้องได้รับการอบรมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจกับนักเรียนเรียนร่วมได้ ถูกทางและตรงจุดมากกว่าในปัจจุบัน
3. ด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจัดการเรียนร่วมควรมีห้องเรียนที่ป็นสัดส่วนสำหรับพัฒนา นักเรียนที่มีความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับนักเรียนเรียนร่วมอย่างเพียงพอ มีความถนัด

มากที่สุด รองลงมา คือ อาคารเรียนสถานที่ต้องเอื้อเพื่อต่อผู้พิการแต่ละประเภท เช่น ถ้าสถานศึกษาใดมีนักเรียนเรียนร่วมที่บกพร่องทางร่างกาย ควรมีทางลาด สำหรับเก้าอี้ล้อเข็น

4. ด้านงบประมาณ โรงเรียนจัดการเรียนร่วม ในระดับมัธยมศึกษา ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการจัดบริการ สื่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมสำหรับการจัดการเรียนร่วม ให้ทั่วถึงกับทุกโรงเรียน ทุกสังกัด มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณให้แก่วางโรงเรียนอย่างเพียงพอและต่อเนื่องเพื่อการจัดซื้อ สื่อ วัสดุ สำหรับนักเรียนเรียนร่วม โดยไม่ควรจำกัดขอบเขตการใช้งบประมาณกับทางโรงเรียน และควรจัดสรรให้ตรงตามความต้องการ

### อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อศึกษาระดับปัญหาของการจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูลตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา การจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูลตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขออภิปรายผลตามลำดับต่อไปนี้

1. เมื่อศึกษาจากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีประเด็นที่น่าสังเกตว่าผู้ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนเรียนร่วมกลุ่มน้อยกว่า 6 ปี มีมากที่สุดและในจำนวนทั้งหมด ไม่ผ่านการอบรมหรือมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสูงถึง ร้อยละ 68.3 อาจวิเคราะห์ได้ว่า การมีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนเรียนร่วมของครูมีน้อย ไม่ผ่านการอบรมหรือขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม ส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล นอกจากนี้ทำให้การระบุนความบกพร่องของนักเรียนไม่ตรงตามประเภทของนักเรียน ทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งจำเป็นต่อการวางแผนการสอนและการพัฒนาการของนักเรียนไม่เป็นไปตามที่นักเรียนควรจะได้รับ เมื่อพิจารณาประเภทความบกพร่อง พบว่า กลุ่มบกพร่องทางร่างกายมีจำนวนมาก แต่ความรุนแรงน้อย รองลงมา คือ ความบกพร่องทางการเรียนรู้ นักเรียนกลุ่มนี้จะมีผลกระทบมาก เพราะการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลนั้น จำเป็นอย่างยิ่งในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการอื่นใดทางการศึกษา ที่

เด็กควรจะได้รับ สำหรับขนาดของโรงเรียนพบว่า นักเรียนเรียนร่วมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนที่มีสภาพความบกพร่อง ที่มีผลกระทบต่อการเรียนจะอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมากกว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพเศรษฐกิจ พื้นฐานทางสังคมและชุมชน และการส่งเสริมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายขาดการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และการสร้างความตระหนัก การไม่รู้ของนักเรียนเรียนร่วมและความรับผิดชอบของผู้ปกครองที่พึงมี

2. เมื่อศึกษาถึงสภาพการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า

2.1 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเป็นแบบเต็มเวลา แต่การทำกิจกรรมจะดูความสามารถของนักเรียน เนื่องจากความพิการของนักเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ หรือเป็นกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสภาพทางสรีระ ครูผู้สอนจะแยกสอนโดยยืดหยุ่นตามความเหมาะสม การวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งเป็นแบบเดียวกับนักเรียนทั่วไป ซึ่งครูประจำวิชาปรับลดเกณฑ์การประเมินตามศักยภาพของนักเรียน นอกจากนี้ที่นักเรียนเรียนร่วมให้ความสนใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และโรงเรียนจัดครูแนะแนวออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเรียนร่วม ให้ความรู้กับผู้ปกครองให้ยอมรับสภาพความเป็นจริง ทำความเข้าใจกับนักเรียนปกติให้ยอมรับความสามารถเมื่อเทียบกับความบกพร่องที่มีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ ฌักกฤตา ไพศาลสมบัติ (2543 : 189) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 พบว่า การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจและเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมส่งผลให้เด็กสนใจกิจกรรมที่ทำร่วมกับเด็กปกติมีมากขึ้น และวินัย หนูรัตน์ (2544 : 58) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การจัดการเรียนการสอน การจัดหลักสูตร ควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพของเด็ก หรือแยกหลักสูตรเป็นหลักสูตรนักเรียนเรียนร่วม โดยเฉพาะและควรแยกประเภทความพิการ ส่วนการวัดผลประเมินผล ควรแยกเด็กพิเศษกับเด็กปกติ เพราะความสามารถของเด็กไม่เท่ากัน จะเป็นการสร้างความกดดันให้กับเด็กโดยธรรมชาติของมนุษย์ต้องการอยู่ร่วมกันในสังคมเมื่อนักเรียนเรียนร่วมไม่มีความรู้สึกรังเกียจ หรือกีดกันทำให้ใช้ชีวิตประจำวันเป็นไปตามปกติและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงพัฒนาการของเด็กในโอกาสต่อไป

2.2 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหาร เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนร่วมและครูผู้สอนเปิด โอกาสให้นักเรียนเรียนร่วมซักถามและแสดงความคิดเห็น เช่นเดียวกับนักเรียนปกติ นอกจากนี้ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่นครูวิชาการ ครูแนะแนว ผู้ปกครองและเพื่อนบ้านต้องเข้าใจถึงความจำเป็นและ โอกาสทางการศึกษาที่นักเรียนเรียนร่วมพึงมีและควรได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย หนูรัตน์ (2544 : 56) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษ กับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษ กับเด็กปกติ โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านสิ่งแวดล้อม ครูผู้สอนเห็นว่าอาคารเรียนอยู่ในสภาพดีเหมาะสมแก่การใช้การเรียนการสอนและโรงเรียนจัดการเรียนร่วมมีสื่อการเรียนการสอนเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนเรียนร่วมซึ่งสอดคล้องกับ วินัย หนูรัตน์ (2544 : 57) ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษ กับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในด้านอาคารสถานที่ การสร้างอาคารสถานที่ควรมีการสร้างในรูปแบบที่เอื้อต่อเด็กพิเศษโดยไม่ต้องมีการก่อสร้างใหม่ เพียงแต่ปรับรูปแบบของอาคารเดิมที่มีอยู่ให้สามารถใช้งานได้และอาคารเรียนก็ควรมีเพียงพอ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำได้สะดวกขึ้น ส่วนด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องนั้น โรงเรียนควรจัดสรร สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องแยกตามประเภทความพิการของเด็กและเป็นสื่อที่ทันสมัย ตลอดจนจัดสรรให้เพียงพอ ส่วนความพร้อมของห้องน้ำ ห้องส้วมและทางลาดที่ยังขาดความพร้อมอยู่นั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อนักเรียนเรียนร่วม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนไม่มีนักเรียนที่บกพร่องทางร่างกายรุนแรง ไม่จำเป็นต้องใช้เก้าอี้ล้อเข็น หรือห้องน้ำเฉพาะของคนพิการ

2.4 ด้านงบประมาณ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ โรงเรียนการเรียนร่วม คือ ภาครัฐและเอกชน ปรากฏว่าโรงเรียนจัดการเรียนร่วมได้รับการสนับสนุนจากทุกหน่วยงานไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับที่ เสรี บุญทอย (2542 : 70) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพังงาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเสนอแนะไว้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เด็กอย่างเพียงพอ ทั้งค่าเสื้อผ้าและทุนการศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ น่าเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า การเรียนของนักเรียนเรียนร่วมในโรงเรียนปกติเป็นการจัดการที่เหมาะสมและให้ความเสมอภาคแก่เด็ก



ที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทุกประเภททั้งบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน ทางร่างกาย สติปัญญา หรืออื่น ๆ มีโอกาสได้เรียนรู้ด้านทักษะวิชาการและการใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่น เหมือนคนปกติให้มากที่สุด ดังที่ วิจิตร ระวิวงศ์ (2524 : 18) ได้กล่าวไว้ในวารสารการศึกษา แห่งชาติว่า รัฐพึงจัดและสนับสนุนทางการศึกษา ส่วนในด้านมาตรการได้ระบุไว้ว่า รัฐพึงจัดทุน ปัจจัยหรือวิธีการอื่นช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจหรือสังคมและ ผู้ค้อยโอกาสทางการศึกษาให้ได้รับการศึกษาตามควรแก่ความสามารถและสติปัญญา หรือคั้งที่ กรมสามัญศึกษา (2537 : 1) กล่าวไว้สรุปได้ว่า มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคมมีความจำเป็นอยู่ เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันคนต้องการเพื่อน เมื่อเล็กต้องการเพื่อนเล่น อายุในวัยเรียนต้องการเพื่อน เรียน เพื่อนเล่น เพื่อนร่วมกิจกรรม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต้องการเพื่อนคู่คิด นอกจากนี้แต่ละคน มีความสามารถพื้นฐานไม่เหมือนกัน มนุษย์จึงต้องพึ่งพาอาศัยกันอยู่ตลอดเวลา คนพิการซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของสังคม ควรได้รับการดูแลอย่างคนธรรมดาทั่วไป คือ ความเห็นใจ ความเข้าใจ ความช่วยเหลือ และการพัฒนาโดยเท่าเทียมคนปกติ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมแก่คนพิการ ตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อให้พร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่และเติบโตขึ้นในสังคมและสิ่งแวดล้อมตลอดจนบุคคล รอรอข้างได้อย่างมีความสุข ซึ่งการให้และรับโอกาสเป็นสิ่งที่ดีสำหรับบุคคลทั่วไปและคนพิการ พึงกระทำร่วมกันอย่างเสมอภาค เพราะธรรมชาติของมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันในสังคม เมื่อนักเรียน เรียนร่วมไม่มีความรู้สึกว้าสงคมรังเกียจหรือกีดกันทำให้การใช้ชีวิตประจำวันเป็นไปตามปกติและ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ

3. เมื่อศึกษาถึงระดับปัญหาการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ขณะ และสตุล ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า

3.1 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการมีเนื้อหา มากเวลาไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียน โรงเรียนมีนักเรียนเป็นจำนวนมาก ครูผู้สอนจึง เน้นการเรียนการสอนให้แก่เด็กปกติ ทำให้นักเรียนเรียนร่วมได้รับการดูแลค่อนข้างน้อย ซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิลาวัลย์ วงศ์คุณาโรจน์ (2545 : 52) ที่ได้ศึกษา การปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหาร สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่าในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูประจำชั้นปฏิบัติ หน้าที่ไม่เต็มที่เนื่องจากต้องสอนเด็กปกติด้วย จึงควรแยกเด็กปกติออกจากเด็กพิเศษในกรณีที จำเป็นและสอนเป็นรายบุคคล ควรมีสุนย์เรียนร่วมเด็กพิเศษเฉพาะทาง ระดับตำบล อำเภอหรือ จังหวัด ควรมีห้องเด็กพิเศษเพื่อกิจกรรมเฉพาะในบางเวลาและสอดคล้องกับที่ เสรี บุญทอย (2542 : 70) ศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ผู้บริหารโรงเรียน เสนอแนะว่าการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษควรจัดใน โรงเรียนเฉพาะ หรือแยกห้องเรียนเพราะ

การเรียนรู้ร่วมเด็กปกติอาจทำให้เด็กพิเศษเกิดปมด้อย ครูผู้สอนต้องดูแลอย่างใกล้ชิดเพิ่มความ  
 ยุ่งยากและเป็นภาระแก่ครูผู้สอนและเด็กอื่นๆ เด็กพิเศษบางคนมีปัญหาเกินความสามารถที่ครู  
 ประจําการจะดำเนินการได้ สร้างปัญหาให้แก่นักเรียนปกติควรเตรียมความพร้อมจัดอบรมครูทุก  
 คนรวมทั้งผู้บริหารให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของนักเรียนเรียนร่วม โรงเรียน  
 ควรประชาสัมพันธ์ให้ครู นักเรียนปกติ ผู้ปกครองเข้าใจ มีจิตสำนึกที่ดีต่อนักเรียนเรียนร่วมอย่าง  
 จริงใจ รักที่จะช่วยเหลือด้านการเรียน การร่วมกิจกรรม และโรงเรียนควรจัดให้มีครูสอนเด็ก  
 พิเศษเฉพาะหรือครูอัตราจ้าง

3.2 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับ  
 ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนร่วม ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิทธิและโอกาส  
 ของนักเรียนที่พึงได้รับตามกฎหมาย นอกจากนี้ ครูผู้สอนไม่ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการ  
 จัดการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับที่ ทองคุณ หงส์พันธ์ และคนอื่นๆ  
 (2540: 33) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติให้มีประสิทธิภาพและ  
 ประสิทธิผลยิ่งขึ้น ควรดำเนินการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น  
 โดยจัดอบรมครูทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ  
 หรือเด็กเรียนร่วมทุกประเภท ซึ่งเครื่องที่ตีในการพัฒนาคนมีหลายอย่าง แต่เครื่องมือที่ดีที่สุด คือ  
 การอบรม เพราะการศึกษาอบรมสามารถทำให้คนมีความรู้ความสามารถ เกิดความศรัทธาในสิ่งที่  
 ปรารถนา ซึ่งสอดคล้องกับสมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 304) ที่กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลอาจจะ  
 ทำได้โดยการอบรม เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน จึงเป็นหน้าที่  
 ของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติจะต้องดำเนินการเพื่อให้  
 เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับขาดความพร้อมของอาคารเรียน  
 สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอื่นใดทางการศึกษา ห้องน้ำ ห้องส้วม ทางลาด ทางเชื่อม  
 ราวบันได ตลอดจนห้องเสริมวิชาการ ห้องกายภาพบำบัดสำหรับนักเรียนเรียนร่วมยังไม่มี  
 พร้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย หนูรัตน์ (2544 : 59) ได้ศึกษาความคิดเห็นของ  
 ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กพิเศษ สังกัด  
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในด้านอาคารสถานที่ มีปัญหาเกี่ยวกับ วัสดุ  
 อุปกรณ์และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษ ซึ่งสืบเนื่องมาจากการไม่ได้รับการจัดสรร  
 งบประมาณ ทำให้อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการ  
 จัดกิจกรรมการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติเป็นอย่างมาก

3.4 ด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนอยู่มาก ประกอบกับโรงเรียนส่วนใหญ่ที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ นักเรียนเรียนร่วม มีความบกพร่องน้อย ทำให้ถูกมองข้ามความจำเป็นในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอื่นๆ ทุกชนิด ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่องบประมาณและการขอตั้งงบประมาณเพื่อให้นักเรียนเรียนร่วม โดยเฉพาะ สอดคล้องกับที่ รำไพพร สาระโบก (2544 : 44) ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนการศึกษาพิเศษประเภทเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดภาคใต้พบว่าในด้านการปรับปรุงงานบุคลากรสรุปได้ว่า โรงเรียนศึกษาพิเศษไม่ค่อยมีงบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดบริการเอกสารให้แก่ครู ประกอบกับครูอาจารย์ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จึงทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนไม่ค่อยบริการเอกสารที่เป็นความรู้ทางวิชาการให้ หรืออาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการจัดบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ขำเพชร (2538: 79-80) เรื่องความพร้อมและความต้องการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่พบว่าโรงเรียนไม่พร้อมที่จัดการเรียนร่วมเนื่องจากขาดแคลนงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุของการขาดอัตรากำลังและบุคลากรอีกด้วย

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอาจจะเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลักสูตรเนื้อหาวิชาแตกต่างจากระดับประถมศึกษามาก ครูในโรงเรียนประถมศึกษายังขาดความรู้ ความเข้าใจประสบการณ์ในหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้อาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ย่อมมีความแตกต่างกับนักเรียนระดับประถมศึกษา เช่น ขนาดและความกว้างของโต๊ะ เก้าอี้หรือห้องเรียนสำหรับนักเรียนก็ต้องมีขนาดแตกต่างกัน ถ้าหากโรงเรียนไม่มีความพร้อมในเรื่องนี้ก็อาจจะทำให้มีความยุ่งยากในตอนเริ่มต้นของโครงการได้ แต่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยและยอมรับกับนโยบายนี้ ซึ่งหมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอาจคิดว่าความยุ่งยากในตอนเริ่มต้น โครงการอาจมีอยู่บ้างเพียงเล็กน้อยที่สามารถจะบริหารจัดการได้ในที่สุด จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ควรให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา เด็กที่มีความบกพร่องหรือนักเรียนเรียนร่วมทุกประเภท ด้วยรูปแบบทางตรงถึงตัวบุคลากรให้มากขึ้น ตลอดจนจัดสรร

งบประมาณ เพื่อการสนับสนุนสื่อการเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนเรียนร่วมให้เพียงพอต่อความต้องการและทั่วถึงมากขึ้น

4. เมื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และสตูล ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนพบว่า

4.1 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนควรมีการประชุมและอบรมให้กับครูผู้สอนเข้าใจแนวการจัดการกิจกรรม อบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนตามกลุ่มสาระให้เกิดทักษะและความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนร่วม ดังที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2528: บทนำ) ได้กล่าวว่าการฝึกอบรมและการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกิดทักษะอย่างต่อเนืองจะช่วยให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ได้ผลใกล้เคียงกัน และเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525: 126) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลได้รับรู้และมีประสบการณ์จากการประชุม อบรมและสัมมนา ย่อมมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานมีกิจนิสัยและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานให้สูงขึ้นต่อไป และสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ วิลาวัลย์ วงศ์คุณาโรจน์ (2545: 52) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง พบว่าในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ควรอบรมครูก่อนสอนเด็กพิเศษและเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดหาครูพิเศษโดยเฉพาะ ให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม และครูผู้สอนต้องศึกษาเรียนรู้การสอนพิเศษด้วยตนเอง

4.2 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม โรงเรียนควรส่งบุคลากรทุกคนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมเพื่อรับความรู้พื้นฐาน การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และพัฒนาครูให้มีองค์ความรู้ที่เข้าใจพัฒนาการของนักเรียนเรียนร่วม หรือมีครูผู้สอนที่มีความชำนาญเฉพาะด้านอยู่ในสถานศึกษา สอดคล้องกับที่ ชีรศักดิ์ ง่วนบรรจง (2533:45) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาอบรม เป็นการเพิ่มประสบการณ์อีกทางหนึ่ง มีความจำเป็นต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ อุทัย หิรัญโต (2531: 10) กล่าวว่า การประชุม อบรม เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของตนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ วินัย หนูรัตน์ (2544: 57) ที่ได้กล่าวไว้ว่า บุคลากรที่มาจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติจะต้องมีความรู้เฉพาะด้าน โดยเฉพาะควรให้บุคลากรที่จบวิชาเอกทางด้านการศึกษาพิเศษ มาทำหน้าที่ในด้านนี้ เพราะถ้าให้ครูที่ไม่มีความรู้ทางด้านการศึกษาพิเศษ มาทำหน้าที่จะทำให้ นโยบายทางด้านนี้ไม่ประสบความสำเร็จ อีกทั้งเพิ่มปัญหาที่จะตามมา นอกจากนี้ ราไพพร

สาระโบก (2544:44) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนศึกษาพิเศษ ประเภทเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการ กรมสามัญศึกษาในเขตจังหวัดภาคใต้พบว่า ผลการประมวผลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนศึกษาพิเศษประเภทเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดกองการศึกษาเพื่อคนพิการกรมสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดภาคใต้ สรุปได้ว่า ควรสรรหาบุคลากรที่สามารถรับสภาพของเด็กและสามารถให้ความรักแก่เด็กได้ ควรจัดหาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงกับสภาพของโรงเรียนและตรงกับสาขาวิชา ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่องและเป็นความรู้ที่ตรงกับความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล ควรสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและยุติธรรม ควรจัดการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและชัดเจน ในการให้บุคลากรพ้นจากงานควรมีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน โดยแจ้งให้ทุกคนทราบทั่วกันและกระทำอย่างมียุติธรรม

4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนควรจัดให้มีห้องเรียนที่เป็นสัดส่วนสำหรับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเรียนร่วมและนักเรียนปกติ และจัดเตรียมความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับประเภทของความบกพร่องของนักเรียน นอกจากนี้ควรพัฒนา อาคารสถานที่ต้องเอื้อต่อทุกประเภทความพิการ เช่น ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ควรมีราวบันได และมีทางลาดสำหรับคนที่ใช้เก้าอี้ล้อเข็น ปรับอาคารเรียนให้เหมาะสม และจัดห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ให้นักเรียนเรียนร่วมไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับที่ เสรี บุญทอย (2542: 70) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษควรจัดในโรงเรียนเฉพาะหรือแยกห้องเรียนเพราะการเรียนร่วมกับเด็กปกติ อาจทำให้เด็กพิเศษเกิดปมด้อย ครูผู้สอนมีความยุ่งยากต้องดูแลอย่างใกล้ชิด เพิ่มภาระแก่ครูและเด็กอื่น ๆ นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาส ผู้บริหารโรงเรียนเสนอแนะว่า ควรคำนึงถึงความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่และอุปกรณ์ ควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนมีการปฏิบัติอย่างจริงจังและร่วมมือประสานงานอย่างต่อเนื่อง

4.4 ด้านงบประมาณ ควรให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้มากกว่าในปัจจุบัน ในการจัดสรรนั้นควรจัดให้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึงทุกโรงเรียนที่มีนักเรียนเรียนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วัสดุต่าง ๆ สำหรับนักเรียนเรียนร่วมควรได้รับตรงตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิลาวัลย์ วงศ์คุณาโรจน์ (2545:57) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัด

การเรียนรู้ระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติของครูประจําชั้นและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในด้านการผลิตสื่อและการใช้สื่ออุปกรณ์และเอกสารที่ เกี่ยวข้อง มีข้อเสนอแนะว่าสำนักงานการศึกษาควรมีสื่อสำเร็จรูปและอบรมการใช้สื่อแก่ ครูผู้สอน จัดหาสื่อให้เด็กได้พัฒนาตามความสามารถ ด้วยการเพิ่มงบประมาณในการจัดทำสื่อ และการใช้สื่อสำหรับเด็กพิเศษ โดยเฉพาะแยกจากเด็กปกติ

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนว่าสาเหตุที่ทำให้สื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ ที่ขาดแคลนหรือไม่เพียงพอ นั้นสืบเนื่องมาจากงบประมาณ ส่วนการปรับสภาพอาคารตามความ เหมาะสม อาจสนองนโยบายความประหยัด สำหรับห้องน้ำ ห้องส้วม จัดไว้ให้โดยเฉพาะเพื่อ ความสะดวกต่อการใช้ ขณะที่บางส่วนกล่าวว่า ควรแยกห้องเรียนจัดไว้เป็นการเฉพาะสำหรับ นักเรียนบกพร่องทางร่างกายในกรณีที่นักเรียนต้องเดินเรียนและต้องใช้ระยะทางค่อนข้างไกล หรือเวลาที่ใช้ในการเดินทางค่อนข้างมาก ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนที่ไม่ได้เวลาเรียนเต็มกำหนด นอกจากนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนบางส่วนมีความรู้สึกลัวว่าการจัดการ ของนักเรียนเรียนร่วมกับเด็กปกติอาจจะทำให้นักเรียนเรียนร่วมเกิดปมด้อย ซึ่งเป็นเรื่องทางด้าน จิตวิทยาที่ยังไม่พบว่ามีผู้ศึกษาผลกระทบทางด้านจิตวิทยาในทางลบต่อนักเรียนที่เรียนร่วมกับ เด็กปกติ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มนี้วิตกกังวลว่า การจัดการเรียน การสอนเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติอาจจะทำให้ครูผู้สอนมีความยุ่งยากเพราะต้องคอยดูแล อย่างใกล้ชิด เป็นการเพิ่มภาระแก่ครูและเด็กอื่นๆ ที่ต้องคอยช่วยเหลือนักเรียนเรียนร่วม หรือ วิตกกังวลว่าเด็กบางคนมีปัญญาหยาบ เกินความสามารถของครูประจำการที่จะดำเนินการได้ และจะสร้างปัญหาให้กับเด็กปกติ ซึ่งถ้าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน ก็จะทำให้ลดความวิตกกังวลเหล่านั้นได้ อีกทั้ง จะเป็นประโยชน์กับนักเรียนเรียนร่วมและนักเรียนปกติ โดยให้มีการแจ้งย้ายนโยบายการจัด การศึกษา ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ เป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีและเห็นความสำคัญของการ จัดการเรียนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

## ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมในจังหวัดปัตตานี ขยะตาและสตูล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ลักษณะ ดังนี้

### 1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 สภาพการจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรทำการคัดกรองประเมินและคัดแยกเด็กแต่ละประเภทในรายการที่ไม่มีแผนการจัดการศึกษาจากโรงเรียนเดิม เพื่อความสะดวกในการจัดชั้นเรียน จัดทำแผนการสอนและสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ส่งเสริมในกิจกรรมที่นักเรียนสามารถทำได้ดี เน้นการมีส่วนร่วมโดยให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุด

1.2 ระดับปัญหาการจัดการเรียนร่วม ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสอนนักเรียนเรียนร่วมที่มีอยู่ในโรงเรียน จัดอัตรากำลังบุคลากรที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษให้เพียงพอ ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนเรียนร่วมทุกระดับ ทุกประเภทเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเมื่อครู ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความสามารถทำให้การแก้ปัญหาจะกระทำได้ง่ายและรวดเร็ว ส่งผลต่ออนาคตที่ดีขึ้นของนักเรียนเรียนร่วม

1.3 ข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและผู้บริหารด้านสิ่งแวดล้อม โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ควรดำเนินการปรับสภาพอาคารเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพและประเภทของนักเรียนเรียนร่วมตามที่โรงเรียนแต่ละแห่งมีอยู่ โรงเรียนควรจัดบริการเสริมเพื่อสนับสนุนการเรียน เช่น ห้องดนตรีบำบัด ห้องกิจกรรมบำบัด เป็นต้น ด้านงบประมาณรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการจัดสรรอย่างเร่งด่วน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีการวางแผนเรื่องการใช้งบประมาณร่วมกัน โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และถือต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่เป็นนักเรียนปกติและนักเรียนเรียนร่วมไปพร้อมๆกัน ให้เพียงพอกับความ ต้องการ จากการวิจัยพบว่าปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม คือ สิ่งอำนวยความสะดวก มีผลสืบเนื่องมาจากการขาดงบประมาณเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การดำเนินงานล้มเหลว

### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและเด็กปกติของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนร่วมในระดับประถมศึกษา  
เปรียบเทียบกับระดับมัธยมศึกษาตาม โครงสร้าง SEAT

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารบุคลากรครูระหว่างโรงเรียนการศึกษาพิเศษกับ  
โรงเรียนโครงการเรียนร่วม

2.4 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในโรงเรียน  
เรียนร่วม